

Rávvgat COVID-19 positiivlaš bohtosa geažil erremii mearriduvvon olbmui

Koronavirus (COVID-19) lea árvvoštallon dábálašváralaš njoammudávdan. Njoammudávdalága (1227/2016) mielde giełlda dahje buohccedikšunbiirre njoammudávdain vástideaddji doavttir sáhtta mearridit erremii dábálašváralaš dahje dábálašváralažžan luhtolaččat navdon njoammudávdii buohccán olbmo dahje olbmo, gii luhtolaččat eahpiduvvo leat buohccán.

Erremiin dárkkuhuvvo njoammudávdavuloš buohcci erren dearvvas olbmui. Errema sáhtta ollašuhttit ruovttus dahje buohcceviesus buohcci veaju mielde. Dán láhkai doibmejuvvo, vuoi sáhtta vealtat joatkkanjoammumiid. Sihkaraston COVID-19- infekšuvnna buohcci erren nohká, go son lea leamaš guokte (2) beaivve almmá dávdamearkkaid haga, goittotge uhcimusat 10 jándora ovdasiid álgimis. Buohcci gii leamaš buohcceviesus dikšumis, errema loahpaheamis rávvejuvvo sierra.

Go buohccát

- Vealtta lagaš kontávttá earáide.
- Ale geavat dállosearvvi oktasaš lanjaid, go leat buozus.
- Go leat buozus, vuoiŋasteapmi ja doarvái olu juhkan leat dehálaččat. Febera ja bákčasa sáhtta álkidahttit dálkasiin, maid oážžu apteikkas almmá reseapta haga.
- Fuolat buori giehta- ja gossanhygieniijas.
- Čuovo iežat veaju ja riŋge dárbbu mielde dearvvasvuodaguovddáži. Juos gárttat vuolgit doaktárii, govčča njálmme ja njuni oktiigeavahan njunneliinniin.

Go divššut buohccán olbmo

- Go ruovttus lea vuoiŋanoalleinfekšuvdnii buohccán olmmoš, seammá dálodoalus ássi eará olbmot sáhttet geahpedit njoammunriskka nu, ahte veltet lagašguoskkahusa buohccán olbmui ja nu, ahte fuolahit buorre giehtahygeniijas.
- Giedaidbassan lea dehálaš eandalii dalle, go leat leamaš guoskkahusas buohccán olbmui, orodan buohccán olbmui seammá lanjas dahje guoskkahallan njunneliinniid dahje duolva biktasiid ded.
- Čuovo buohccán olbmo veaju ja váldde dárbbu mielde telefavnain oktavuodá dearvvasvuodaguovddáži.

Njoammunriskka sáhtta ruovttus geahpedit maidái čuovvovaš vugiin

- Juos vejolaš, dušše okta rávesolmmoš dikšu buohccán olbmo. Olmmoš, guhte gullá riskajovkui, ii galggašii leat buohccán olbmo deháleamos divššár.

- Juos vejolaš, seammá dálldoalus eará ássit galggašedje leat nuppi lanjas. Juos dat ii leat vejolaš, galggašii gaskka doallat buohccán olbmui uhcimustá 2 mehtera. Buohccán olmmoš sáhtá ovdamearkan oadđit sierra searjgas.
- Juos gulat riskajovkui, muhto it sáhte vealtat lagašguoskkahusa buohccán olbmui, vihkkehala vuoigŋansuoji geavaheami.
- Ruovttus eai oaččo fitnat guossit galledeamen buohcama áigge.
- Fuolat buorre áibmomolsumis oktasaš lanjain ovdamearkan nu, ahte rabat lásaid wc-lanjas, kievkkanis ja basadanlanjas.
- Go doalat buohccán máná salas, geahččal nu, ahte mánná ii gosa njuolgga du muođuide.
- Čuovo buori giehta- ja gossanhygieniija. Geavat iežat sihkaldaga gieđaid goikadeapmái.

Čorgen, bassaladdan ja buhtisin doallan

- Báلكes geavahuvvon njunneliinniid ja eará oktiigeavahan buktagiid ruskkaide. Muite bassat gieđaidat, juos guoskkat geavahuvvon njunneliinniide ded.
- Guoskkahus- ja beavdebajožiid lea buorre sihkkut beaivválaččat dábálaš buhtistanávdnasiin.
- Buohccán olbmo geavahan láhkániid, guoddolgožiid ded., boradanneavvuid ja lihtiid ii dárbbáš bassat sierra.
- Basa láhkániid, guoddolgožiid ded. dábálaš vuogi mielde. Go leat gieđahallan duolva biktasiid jna., basa gieđaidat fuolalaččat čáziin ja sáibbuin dahje juo desinfiserenávdnasiin.